

KODUKOHA KULTUURILUGU

Õppe- ja kasvatuseesmärgid

5.klassi kodukoha kultuuriloo õpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) tunneb ja väärtustab oma kodukoha ajalugu, kultuuriväärtusi ja kohalikke kultuuritraditsioone (käsitöö, rahvarõivad; kultuur, laulu- ja tantsupeod);
- 2) tunneb kohalikke looduslikke vaatamisväärsusi, matkaradu;
- 3) väärtustab kodukohta ja selle eripära: keelt, kombestikku, omakultuuri;
- 4) tunneb huvi oma paikkonna kultuuri ja sealt pärit tuntud inimeste vastu ning teab kohaliku päritoluga tuntud inimesi;
- 5) väärtustab oma kodupaika ja selle tundmist;
- 6) oskab hankida koduloolist teavet eri allikatest (sh turismiinfo), seda korrastada.

Kodukoha kultuuriloo õppeaine kirjeldus

Õpitakse tundma oma ümbruskonda ja paikkondlikku kultuuri. Antakse teadmisi ja oskusi kohaliku kultuuripärandi tänapäeva võimalustega sidumiseks.

Kodukoha kultuuriloo õpetuse kavandamine ja korraldamine lähtub järgmistest põhimõtetest:

- 1) õppeaine toetab rahvusliku ja piirkondliku identiteedi kujunemist, rahvuskultuuri säilimist ja kestmist;
- 2) käsitleb integreeritult kodukoha loodus-, kultuuri-, haridus-, majandus- ja töökeskkonda ning selle toimimist ajaloolises kujunemises.

Hindamine

Õppeaines kodukoha kultuurilugu hinnatakse õpitulemuste saavutamist. Õpitulemuste hindamisel kasutatakse jooksvat sõnalist tagasisidet ning kokkuvõtvalt mitteeristavat hindamist (A – arvestatud; MA – mittearvestatud). Õpilase teadmisi ja oskusi hinnatakse suuliste vastuste, kirjalike ja/või praktiliste tööde ning tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust taotletavatele õpitulemustele.

Õpilane teab, mida ja millal hinnatakse ning missuguseid hindamisvahendeid kasutatakse ja missugused on hindamise kriteeriumid.

Õpitulemused kodukoha kultuuriloos

5. klassi lõpetaja:

- 1) on tutvunud kodupaiga looduslike oludega, kultuuriliste ja ajalooliste vaatamisväärsustega;
- 2) teab oma kooli ajalugu ja sümboleid;
- 3) teab kodukohaga seotud muistendeid ja oskab vähemalt ühte jutustada;
- 4) mõistab inimeste panust kodukoha arengusse;
- 5) on tutvunud erinevate kohalike ajalooallikatega;
- 6) väljendab oma teadmisi nii suuliselt kui ka kirjalikult (koostab lühijutu);
- 7) kasutab ajalookaarte;
- 8) teab, et mineviku kohta saab teavet ajalooallikatest;
- 9) kasutab kontekstis ajalooallikatega seonduvaid mõisteid – kirjalik allikas, suuline allikas, esemeline allikas;
- 10) väärtustab oma kodupaika ja selle tundmist;
- 11) oskab hankida koduloolist teavet eri allikatest.

KODUKOHA KULTUURILUGU – 5.klass (35 tundi)

Teema A: looduslikud ja kultuuriväärtused, ajalooallikad

Teema B: ajaloosündmused ja ajaloolised isikud

Teema C: eluolu

A. „Looduslikud ja kultuuriväärtused, ajalooallikad“

Õppesisu ja põhimõisted	Õpitulemused
Kodupaik kaardil (kaardid internetis kodukoha kohta), looduslikud ja kultuurilised vaatamisväärsused (Põltsamaa kirik, linnus; Põltsamaa mõis, Lustivere mõis, Pajusi mõis, Adavere mõis, Puurmani mõis, Võisiku mõis), muinasmaakonnad ja vanimad asula- ja linnusekohad, kultusepaigad. Tähtsamad ajaloomälestised ja oluliste ajaloosündmustega seotud paigad. Kohalikud ajalooallikad: esemelised, kirjalikud, suulised.	A1. Tunneb huvi oma paikkonnast pärit ajalooliste ja kultuuriliste paikade vastu.
	A2. On tutvunud kodupaiga looduslike oludega, kultuuriliste ja ajalooliste vaatamisväärsustega.
	A3. On tutvunud erinevate kohalike ajalooallikatega.
	A4. Kasutab ajalookaarte.
	A5. Teab, et mineviku kohta saab teavet ajalooallikatest.
	A6. Kasutab kontekstis ajalooallikatega seonduvaid mõisteid – kirjalik allikas, suuline allikas, esemeline allikas.
	A7. Oskab hankida koduloolist teavet eri allikatest.
Praktilised tööd: orienteerumine ajaloolistel kaartidel, lühijutu koostamine, huvitavate paikade joonistamine, ekskursioon valla mõisates, koostöö piirkonna koolidega.	
Lõiming: ajalugu (õppekäigud ajaloolistesse ja kultuuriväärtuslikesse paikadesse), eesti keel (muistend, lühijutt, vestlused, kirjeldused), kunstiopetus (huvitavate paikade joonistamine).	

B. „Ajaloosündmused ja ajaloolised isikud“	
Õppesisu ja põhimõisted	Õpitulemused
Ajaloosündmused ja silmapaistvad isikud kodukohas; vallutused, sõjad, kuningad, ajakirjandus, seltsitegevus, esimese vabariigi aeg, okupatsioon, kolhoosid, taasiseseisvumine.	B1. Kirjeldab mõnda minevikusündmust ja inimeste elu minevikus.
	B2. Teab kodupaigaga seotud ajaloolisi isikuid, oskab neist jutustada.
	B3. Leiab õpitu põhjal lihtsamaid seoseid.
	B4. Väljendab oma teadmisi nii suuliselt kui ka kirjalikult.
	B5. Teab ja eristab erinevaid ajaloo perioode.
	B6. Tunneb huvi oma paikkonnast pärit tuntud inimeste vastu.
	B7. Tunneb huvi oma kodukandi ajalooliste ja kultuuriliste paikade vastu.
Praktilised tööd: kodukohaga seotud tuntud inimeste kirjeldamine, ülevaade kodukohas tegutsenud seltsidest, ajajoone koostamine olulistest sündmustest.	
Lõiming: ajalugu (sõdade tagajärjed kodupaigale, kodukohaga seotud tuntud inimesed), eesti keel (kirjeldamine, jutustamine, kokkuvõtete tegemine), matemaatika (sündmuste daatumid rooma ja araabia numbritega, ajajoon)	

C. „Eluolu“	
Õppesisu ja põhimõisted	Õpitulemused
<p>Elu linnas ja maal, talus ja mõisas, rahu ja sõja ajal, tegevusalad, elamud, rõivastus, toit, kultuur ja traditsioonid, nende muutumine ajas. Seltsielu.</p> <p>Asutused, ettevõtted, tööhõive.</p> <p>Paikkonna taluelu minevikus: ehitised, majapidamise tööriistad, rõivastus, toidud, tähtsamad tööriistad.</p> <p>Käsitöoliigid ja -vahendid. Vanaaegsed mänguasjad, nende valmistamine. Töö- ja pidurõivad, sh rahvarõivad.</p> <p>Rahvalikud pühad. Tähtsamad kirikupühad.</p>	C1. Kirjeldab mõnda minevikusündmust ning inimeste eluolu minevikus.
	C2. Leiab õpitu põhjal lihtsamaid seoseid.
	C3. Väljendab oma teadmisi nii suuliselt kui ka kirjalikult, koostab kava ja lühijuttu.
	C4. Kasutab ajalookaarti.
	C5. Tunneb kohalikke kultuuritraditsioone (ka rahvarõivaid).
	C6. Tunneb huvi oma esivanemate kultuuritraditsioonide vastu.
<p>Praktilised tööd: ülevaate koostamine vanavanemate mängudest ja vaba aja tegevustest, kohalike rahvariiete tutvustus ja oluliste detailide joonistamine, rahvalike ja kirikupühade tutvustus, kodukoha lossirahva tutvustus.</p>	
<p>Lõiming: eesti keel (suulised ja kirjalikud ülevaated ja tutvustused), loodusõpetus (esivanemate elu looduse rütmis), kunstiõpetus (rahvariiete uurimine ja detailide joonistamine).</p>	